പദ്മപുരാണമ്/ഖണ്ഡഃ 6 (ഉത്തരഖണ്ഡഃ)/അധ്യായഃ 081

വേദവ്യാസഃ

പാർവത്യുവാച-

ഗംഗായാശ്ചൈവ മാഹാത്മ്യം പുനർവദ മഹാമതേ .

യച്ഛ്രുത്വാ മുനയഃ സർവേ വീതരാഗാഃ പുനഃ പുനഃ 1.

മാഹാത്മ്യം കീദൃശം ചൈവ തസ്യാഃ സർവേശ്വര പ്രഭോ .

ഉത്പത്തിശ്ച ശ്രുതാ പൂർവം മഹിമാ ന ശ്രുതോ മയാ .

ത്വമാദ്യഃ സർവഭൂതാനാം ത്വം ദേവശ്ച സനാതനഃ 2.

മഹാദേവ ഉവാച-

ബൃഹസ്പതിസമം ബുദ്ധ്യാ ശക്രതുല്യപരാക്രമമ് .

ശരതല്പഗതം ഭീഷ്മം ഋഷയോ ദ്രഷ്ടുമായയുഃ 3.

അത്രിർവസിഷ്ഠശ്ച ഭൃഗുഃ പുലസ്ത്യഃ പുലഹഃ ക്രതുഃ .

അംഗിരാവഗൗതമോഽഗസ്ത്യഃ സുമതിസ്ത്വാപുരാത്മവാൻ 4.

വിശ്വാമിത്രഃ സ്ഥൂലശിരാഃ സർവജ്ഞഃ പ്രമഥാധിപഃ .

രൈഭ്യോ ബൃഹസ്പതിർവ്യാസഃ പാവനഃ കശ്യപോ ധ്രുവഃ 5.

ദുർവാസാ ജമദഗ്നിശ്ച മാർകംഡേയോഽഥ ഗാലവഃ .

ഉശനാഥ ഭരദ്വാജഃ ക്രതുരാസ്തീക ഏവ ച 6.

സ്ഥൂലാക്ഷഃ സർവലോകാക്ഷഃ കണ്വോ മേധാതിഥിഃ കുശഃ .

നാരദഃ പർവതശ്ചൈവ സുധന്വാ ച്യവനോ ദ്വിജഃ 7.

മതിഭൂർഭുവനോ ധൗമ്യഃ ശതാനംദോകൃതവ്രണഃ .
ജാമദഗ്ന്യോ൨ഥ രാമശ്ച ഋചീകശ്ചൈവമാദയഃ 8.
താൻപ്രണമ്യ യഥാന്യായം ധർമപുത്രഃ സഹാനുജഃ .
പൂജയാമാസ വിധിവജ്ജഗത്പൂജ്യാംസ്തു തേജസഃ 9.
തേ പൂജിതാ മഹാത്മാനഃ സുഖാസീനാസ്തപോധനാഃ .
ഭീഷ്മാശ്രിതാഃ കഥാശ്ചക്രുർദിവ്യധർമാശ്രിതാസ്തഥാ 10.
കഥാംതേ തു തതസ്തേഷാം ഋഷീണാം ഭാവിതാത്മനാമ് .
പ്രണമ്യ ശിരസാ ഭീഷ്മം പപ്രച്ഛേദം യുധിഷ്ഠിരഃ 11.
യുധിഷ്ഠിര ഉവാച-
കേ ദേശാസ്തു മഹാപുണ്യാഃ കേ ശൈലാഃ കേ൨പിചാശ്രമാഃ .
സേവ്യാ ധർമാർഥിഭിർനിത്യം തന്മേ ബ്രൂഹി പിതാമഹ 12.
ഭീഷ്മ ഉവാച-
അത്രൈവോദാഹരംതീമമിതിഹാസം നരോത്തമ .
ശിലോംഛവൃത്തേഃ സംവാദം സിദ്ധസ്യ ച യുധിഷ്ഠിര 13.
കശ്ചിത്സിദ്ധഃ പരിക്രമ്യ സമസ്താം പൃഥിവീമിമാമ് .
ഉംഛവൃത്തേഃ ശിബേരാജൻഗൃഹം പ്രാപ്തോ മഹാത്മനഃ 14.
ആത്മവിദ്യാസു തത്വജ്ഞഃ സർവദാ സ ജിതേംദ്രിയഃ .
രാഗദ്വേഷപരിത്യക്തഃ കുശലീ ജ്ഞാനകർമസു 15.
വൈഷ്ണവേഷു സദാ ശ്രേഷ്ഠോ വിഷ്ണുധർമപരായണഃ .
അനിംദകോ വൈഷ്ണവാനാം സദാ ധർമപരായണഃ 16.
യോഗാഭ്യാസരതോ നിത്യം ശംഖചക്രവിധാരകഃ .
ത്രികാലപൂജാ തത്വജ്ഞഃ ശ്രീകംഠേ൨നുരതഃ സദാ 17.
വേദവിദ്യാസു വിദുഷോ ധർമാധർമവിചാരകഃ .
വേദപാഠവ്രതോ നിത്യം നിത്യം ചാതിഥിപൂജകഃ 18.
സതീർഥമതിയുക്തസ്തു ശിലോംഛേഷു സ്ഥിതഃ സദാ .
ചതുർവേദേഷു യദ്ധ്യാനം ഗീതം യദ്യത്സ്വയംഭുവാ 19.

തത്സർവം സ ച ജാനാതി ദ്വിജോ വിഷ്ണുസ്വരൂപധൃക് .

നാനാധർമാർഥവിശദോ ഹ്യവ്യയേഷ്ടമതിഃ സദാ 20.

ഏകസ്മിന്നേവ കാലേ തു ഗതോഽസൗ വൈ ശിബേർഗൃഹമ് .

തം ദൃഷ്ട്വാ വിധിവച്ചൈവ കൃത്വാതിഥ്യം മഹാമനാഃ 21.

ശിബിഃ സംപൃച്ഛയാമാസ ദേശാനാം ഹിതകാരണമ് 22.

ഉംഛവൃത്തിരുവാച-

കേ ദേശാഃ കേ ജനപദാഃ കേ ശൈലാഃ കേഽപി ചാശ്രമാഃ .

പുണ്യാ ദ്വിജവര പ്രീത്യാ മഹ്യം നിർദേഷ്ടുമർഹസി 23.

സിദ്ധ ഉവാച-

തേ ദേശാസ്തേ ജനപദാസ്തേ ശൈലാസ്തേഽപി ചാശ്രമാഃ .

പുണ്യാസ്ത്രിപഥഗാ യേഷാം മധ്യേ നിത്യം സരിദ്വരാ 24.

തപസാ ബ്രഹ്മചര്യേണ യജ്ഞൈസ്ത്യാഗേന വാ പുനഃ .

ഗതിം താം ന ലഭേജ്ജംതുർഗംഗാം സംസേവ്യ യാം ലഭേത് 25.

സ്നാതാനാം തത്ര പയസി ഗാംഗേയേ നിയതാത്മനാമ് .

തുഷ്ടിർഭവതി യാ പുംസാം ന സാ ക്രതുശതൈരപി 26.

അപഹൃത്യ തമസ്തീവ്രം യഥാ ഭാത്യുദയേ രവിഃ .

തഥാപഹൃത്യ പാപ്മാനം ഭാതി ഗംഗാജലാപ്ലുതഃ 27.

അഗ്നിം പ്രാപ്യ യഥാ വിപ്ര തൂലരാശിർവിനശ്യതി .

തഥാ ഗംഗാവഗാഹശ്ച സർവം പാപം വ്യപോഹതി 28.

യസ്തു സൂര്യാംശുസംതപ്തം ഗാംഗേയം സലിലം പിബേത് .

സ ഗോനീഹാരനിർമുക്തഃ പാവകാദ്ധി വിശിഷ്യതേ 29.

ചാംദ്രായണസഹസ്രം തു പാദേനൈകേന യഃ പുമാൻ .

സംപ്ലുതശ്ചാപി ഗംഗായാം യോ നരഃ സ വിശിഷ്യതേ 30.

ലംബേദധഃശിരാ യസ്തു വർഷാണാമയുതം നരഃ .

മാസമേകം തു ഗംഗാംഭഃ സേവതേ യോ നരോത്തമഃ 31.

ബ്രഹ്മഹത്യാവിനിർമുക്തോ യാതി വിഷ്ണോരനാമയമ് .

ഇയം വേണീസമാ പുണ്യാ പവിത്രാ പാപനാശിനീ 32.

യസ്യാഃ സ്മരണമാത്രേണ ബാലഹാ മുച്യതേ ക്ഷണാത് .

സ പ്രയാഗസ്തീർഥരാജോ വൈഷ്ണവാനാം ഹി ദുർല്ലഭഃ 33.

സ്നാത്വാ യത്ര നരശ്രേഷ്ഠ വൈകുംഠേ സത്വരം വ്രജേത് .

പ്രിയാപ്രിയേ ന ജാനാതി ധർമാധർമൗ ന വിംദതി 34.

സ്നാത്വാ ചൈവ തു ഗംഗായാം മഹാപാപാത്പ്രമുച്യതേ 35.

ഗംഗാഗംഗേതി യോ ബ്രൂയാദ്യോജനാനാം ശതൈരപി .

മുച്യതേ സർവപാപേഭ്യോ വിഷ്ണുലോകം സ ഗച്ഛതി 36.

ബ്രഹ്മഹാ ചൈവ ഗോഘ്നോ വാ സുരാപീ ബാലഘാതകഃ .

മുച്യതേ സർവപാപേഭ്യോ ദിവം യാതി ച സത്വരമ് 37.

ദർശനം മാധവസ്യാഥ വരസ്യ ദർശനം തഥാ .

വേണ്യാം സ്നാനം പ്രകുർവാണോ വൈകുംഠം പ്രതി ഗച്ഛതി 38.

ഉദിതേ ച യഥാ സൂര്യേ വിലയം യാതി വൈ തമഃ .

തഥൈവ തസ്യാം പാപാനി നശ്യംതി സ്നാനമാത്രതഃ 39.

ഗംഗാദ്വാരേ കുശാവർതേ ഗല്ലികേ(ബില്വകേ?) നീലപർവതേ .

സ്നാത്വാ കനഖലേ തീർഥേ പുനർജന്മ ന വിദ്യതേ 40.

ഏവം ജ്ഞാത്വാ നരശ്രേഷ്ഠോ ഗംഗാസ്നായീ പുനഃപുനഃ .

സ്നാനമാത്രേണ ഭോ രാജന്മുച്യതേ കിൽബിഷാദതഃ 41.

ദേവാനാം പ്രവരോ വിഷ്ണുര്യജ്ഞാനാം ചാശ്വമേധകഃ .

അശ്വത്ഥഃ സർവവൃക്ഷാണാം നദീ ഭാഗീരഥീ സദാ 42.

ഇതി ശ്രീപാദ്മേമഹാപുരാണേ പംചപംചാശത്സാഹസ്ര്യാം സംഹിതായാമുത്തരഖംഡേ ഉമാപതിനാരദസംവാദേ ഗംഗാമാഹാത്മ്യംനാമൈകാശീതിതമോഽധ്യായഃ 81.